

Svetski samit o Informacionom društvu

Dr Milan Janković

Okrugli sto:

“ WSIS i rodna ravnopravnost ”

Osnov za održavanje Samita

- Rezolucija (A/RES/56/183) usvojena na Generalnoj skupštini UN 21.decembra 2001.
- Organizacija poverena Međunarodnoj uniji za telekomunikacije (ITU) na osnovu posebno donete Rezolucije br. 73
- ITU doneo odluku da se WSIS održi
 - Prva faza: u Ženevi 10-12 decembar 2003
 - Druga faza: u Tunusu 16-18 novembar 2005

Pripremna faza

- Komitet za pripremu Samita: PrepCom1, PrepCom2, PrepCom3 + ResPrepCom3
- Regionalne konferencije
 - pan-Evropska Ministarska konferencija, Bukurešt , novembar 2002.
 - Konferencija Telekomunikacije za razvoj, Beograd, oktobar 2002, u okviru Pakta za stabilnost Jugoistočne Evrope
 - Regionalna konferencija na visokom nivou za zemlje u tranziciji, posvećena strategiji razvoja ICT za elektronsko poslovanje u organizaciji UNCTAD i UNECE, Ženeva, oktobar 2003.

WSIS - prva faza Ženeva, 2003.

- Pod pokroviteljstvom UN
- Učesnici iz 176 zemalja od 189 država članica ITU
 - **Kofi Anan**, Gen sekretar UN
 - 54 šefova država, premijera, predsednika i podpredsednika
 - 83 ministra i zamenika ministra
- Prvi put na ovakvoj konferenciji učestvovali
 - Vladin sektor
 - Predstavnici civilnog društva i nevladinog sektora
 - Biznis sektor

Prof dr Dragoljub Mićunović, šef delegacije SCG na Samitu

- Ukazao je na
 - ulogu ICT u demokratizaciji društva, kao i mogućnost njihove zloupotrebe
 - Premoć upotrebe engleskog jezika u ICT pa time i na potrebu čuvanja jezika i kulturnog identiteta ostalih naroda
 - Srbija i Crna Gore, posle demokratskih promena od 2000. godine, teže ka evropskim strukturama i ukidanju monopola na telekomunikacionom tržištu
 - Srbija i Crna Gora će ulagati i dalje u obrazovanje kadrova u oblasti ICT, po čemu smo već tradicionalno poznati u celom svetu

WSIS rezultat: Zajednička vizija Informacionog društva

Index digitalnog pristupa (Digital Access Index – DIA) (1)

- Index za rangiranje zemalja u odnosu na njihove ICT mogućnosti, koji je uveo ITU i po prvi put prezentovao na WSIS-u
- Zasniva se na 8 promenljivih, razvrstanih u 5 kategorija
 - **Infrastruktura**
 - broj fiksnih telefonskih pretplatnika na 100 stanovnika
 - broj mobilnih pretplatnika na 100 stanovnika
 - **Pristupačnost**
 - cena Internet pristupa, kao procenat od ukupnog nacionalnog prihoda po stanovniku

Index digitalnog pristupa (Digital Access Index – DIA) (2)

➤ Znanje

- pismenost odraslih
- nivo upisanih u osnovne i srednje škole

➤ Kvalitet

- Brzina protoka za Internet po stanovniku u međunarodnom saobraćaju
- Broj širokopojasnih pretplatnika na 100 stanovnika

➤ Korišćenje

- Broj Internet korisnika na 100 stanovnika

Index digitalnog pristupa (Digital Access Index – DIA) (3)

■ Visok pristup (>0.7)

➤ Švedska	0.85
➤ SAD	0.78
➤ Austrija	0.75
➤ Japan	0.75
➤ Slovenija	0.72
➤ Izrael	0.70

■ Viši pristup (0.5 - 0.69)

➤ Irska	0.69
➤ Grčka	0.66
➤ Mađarska	0.63
➤ Hrvatska	0.59
➤ Bugarska	0.53
➤ Brazil	0.50

Index digitalnog pristupa (Digital Access Index – DIA) (4)

- **Srednji pristup (0.3– 0.49)**
 - Belorusija 0.49
 - Rumunija 0.48
 - Makedonija 0.48
 - BIH 0.46
 - **SCG 0.45**
 - Jermenija 0.30
- **Nizak pristup (<0.29)**
 - Zimbabve 0.29
 - Kenija 0.19
 - Gana 0.15
 - Angola 0.11
 - Mali 0.09
 - Niger 0.04

Osnovna dokumenta usvojena na Samitu

- Deklaracija principa
 - Document WSIS-03/Geneva/DOC/4
- Akcioni Plan
 - Document WSIS 03/Geneva/DOC/5

dokumenti su raspoloživi na sajtu www.itu.int/wsis

Deklaracija principa

■ Preambula

- Svetski samit o informacionom društvu predstavlja istorijsku šansu za realizaciju vizije informacionog društva

■ Zajednička vizija

- definiše informaciono društvo kao ekonomski i socijalni sistem gde znanje i informacije čine osnovne izvore progresa i pružaju šansu za razvoj svim državama
- svi mogu da stvaraju, pristupaju, koriste i dele informacije i znanje, omogućavajući pojedincima, zajednicama i narodima da dostignu svoj puni potencijal, utemeljeno na principima zaštićenim u Povelji Ujedinjenih Nacija i u Univerzalnoj Deklaraciji o ljudskim pravima

■ Glavni principi

- ICT tehnologije, finansiranje, slobodan pristup znanju, kulturne i jezičke razlike, ICT i bezbednost, potrebe posebnih grupa, podizanje nivoa obrazovanja i stručnosti u ICT sektoru, definisanje neophodne regulative, uloga medija.

Akcioni plan

- Lista predmeta razmatranja
- Ciljevi
- Strategije, programi i metode primene
- Saradnja i finansiranje
- Sledeće faze

Lista predmeta razmatranja

- informatička i komunikaciona infrastruktura
 - Finansiranje, investiranje, razvoj
- pristup informacijama i znanju
- uloga vlada, biznis sektora i civilnog društva u promociji ICT-a za razvoj
- podizanje stručnosti i obrazovanje kadrova
- bezbednost
- obezbeđivanje odgovarajućeg okruženja
- promocija ICT-a aplikacija orijentisanih ka razvoju
- očuvanje kulturnog identiteta, jezičkih različitosti i razvoj medija i prevazilaženje barijera na putu ka informacionom društvu.

Ciljevi

- sva sela budu povezana do 2010. godine, a umrežena do 2015. godine
- svi univerziteti budu povezani do 2005. godine, sve srednje škole do 2010. i sve osnovne škole do 2015. godine
- sve bolnice budu povezane do 2005. godine i medicinski centri do 2010. godine
- 90% svetske populacije bude pokriveno sa bežičnim komunikacijama do 2010. godine, a 100% do 2015. godine
- svi centralni departmani vlada imaju Veb sajt i e-meil adresu do 2005. godine i svi lokalni departmani vlada do 2010. godine
- u roku od tri godine sve države treba da utvrde E-strategiju uključujući i obezbeđenje ljudskih resursa

Strategije, programi i metode primene

- važno je da
 - vlade promovišu nacionalne strategije za razvoj informacionog društva uključujući privatni sektor i civilno društvo
 - nacionalne E-strategije treba da uvažavaju specifične zahteve različitih društava i da uzmu u obzir stepen razvoja i strukturne karakteristike nacionalnih ekonomija.

Saradnja i finansiranje

- Potrebno je
 - ostvariti čvršću međunarodnu saradnju između država i ostalih internacionalnih organizacija po svim aspektima informacionog društva
 - u potpunosti iskoristiti mogućnosti koje nude regionalne finansijske institucije
- Pozivaju se
 - svi akteri da obezbede tehničku i finansijsku saradnju i na bilateralnim i na multilateralnim nivoima
- Ukazano je
 - razvijenim zemljama da pruže obećanu finansijsku pomoć - u okviru 0.7% njihovog bruto nacionalnog dohotka - na koju su se obavezali na Međunarodnoj konferenciji za razvoj

Dalje aktivnosti

- primena usvojenih dokumenata u okviru 1. faze WSIS Ženeva, decembra 2003.
- usmerene ka 2. fazi WSIS, Tunis novembra 2005 gde se očekuje
 - puna primena Deklaracije principa, realizacijom Akcionog plana, za koju su neophodna velika finansijska sredstva, jer je digitalni jaz između razvijenih i nerazvijenih ogroman
 - smanjenje digitalnog jaza - ukoliko se nista ne učini, digitalni jaz će biti još veći pa se zato govori o:
 - digitalnoj mogućnosti (Digital Opportunity)
 - digitalnoj solidarnosti (Digital Solidarity) što podrazumeva osnivanje fonda digitalne solidarnosti izdvajanjem finansijskih sredstava razvijenih

Sledeće faze WSIS-a - Tunis 2005

- Zahteva se
 - konkretna međunarodna akcija da bi se izvukla korist iz prve faze, gde svi dobijaju, a koju treba da omogući Informaciono društvo.
- To podrazumeva da u drugoj fazi priprema za samit treba
 - razraditi Povelju o digitalnoj solidarnosti za Informaciono društvo
 - napraviti radni okvir dokumenta sa analizom Informacionog društva, ukuljučujući i stepen njegove razvijenosti
 - vrednovati napredak u implementaciji Akcionog plana iz prve faze
 - razraditi regionalne planove.
- Glavna aktivnost u 2004/2005. god. - pripremna faza Samita u Tunisu
 - biće sastanak nosilaca programa digitalne solidarnosti koji bi trebalo da doprinese implementaciji navedenog programa.